

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Monitorizarea și consilierea populației de studenți aflați în risc de abandon al studiilor

Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (UBB),
prin structurile administrative și academice responsabile,
inclusiv Centrul Qualitas și serviciile de consiliere

Prevenire a abandonului

Monitorizare și consiliere timpurie

Srijini integrat pentru studenți din grupuri vulnerabile

CONTEXT ȘI JUSTIFICARE

Prevenirea și reducerea abandonului universitar reprezintă o prioritate strategică pentru UBB, având în vedere faptul că rata abandonului înregistrează valori semnificative la nivel național și instituțional, cu o pondere mai ridicată în primul an de studii. Analizele longitudinale realizate începând cu anul universitar 2014-2015 indică faptul că peste 60-75% dintre cazurile de abandon apar în primul an de studii, ceea ce confirmă necesitatea unor mecanisme instituționale clare de monitorizare și intervenție timpurie.

În lipsa unei metodologii operaționale unice de măsurare a abandonului studiilor la nivel național, UBB a utilizat în mod consecvent o metodologie proprie de estimare, similară celei utilizate de către Institutul Național de Statistică și bazată pe dinamica cohortelor de studenți, începând cu cohorta înmatriculată în 2013 la nivel licență, respectiv în 2015 la nivel master.

În acest context, UBB a elaborat și implementat **Procedura Operațională privind monitorizarea și consilierea populației de studenți aflați în risc de abandon al studiilor** ([PO, aprobată prin Hotărârea CA nr. 15763/06.11.2023](#)). Aceasta are rolul de a sistematiza demersurile instituționale de identificare, sprijin și consiliere a studenților pentru reducerea riscului de abandon și creșterea șanselor de finalizare a studiilor.

OBIECTIVE

Fundamentarea politicilor instituționale de prevenire a abandonului pe date concrete, colectate și analizate la nivel instituțional

Monitorizarea populației de studenți în vederea depistării situațiilor care prezintă un anumit grad de risc de abandon al studiilor

Reducerea inegalităților de șanse în educație și creșterea echității și incluziunii în învățământul superior și în societate

Îmbunătățirea monitorizării și consilierii studenților aparținând grupurilor vulnerabile; Îmbunătățirea gradului de bunăstare la nivel instituțional

GRUP ȚINTĂ / BENEFICIARI

Populația de studenți UBB identificați ca fiind în risc de abandon al studiilor universitare, pe baza indicatorilor menționați în procedură

REZULTATE ȘI IMPACT

Deoarece procedura a fost implementată doar începând cu semestrul II al anului universitar 2023-2024, evaluarea rezultatelor și a impactului acesteia este încă prematură.

Anul universitar 2023-2024 (13 din 22 de facultăți care au aplicat procedura):

2.944		1.234 (42%)	
Studenți identificați în risc de abandon		Studenți direcționați către centrele de consiliere specializate	
2.363 la nivel licență	581 la nivel master	1.013 la nivel licență	221 la nivel master

Anul universitar 2024-2025 (17 din 22 de facultăți care au aplicat procedura):

3.208		2.101 (65,5%)	
Studenți identificați în risc de abandon		Studenți direcționați către centrele de consiliere specializate	
2.532 la nivel licență	676 la nivel master	1.733 la nivel licență	368 la nivel master

DESCRIEREA DETALIATĂ A MĂSURII

1

Organizarea procesului la nivelul fiecărei facultăți

La nivelul fiecărei facultăți se organizează **procesul de identificare a studenților aflați în risc de abandon** și se realizează **o evaluare inițială a tipului de suport necesar** studenților aflați în risc de abandon în conformitate cu **Strategia de diminuare a riscului de abandon al studenților UBB**.

2

Desemnarea persoanelor responsabile

Persoanele responsabile de monitorizarea și consilierea studenților aflați în risc de abandon **sunt desemnate printr-o decizie internă, aprobată în Consiliul Facultății**.

În organizarea procesului de identificare și monitorizare a studenților aflați în risc de abandon, sunt implicate:

- Cadrele didactice responsabile de an, în funcție de specificul fiecărei facultăți
- Alte persoane desemnate de Consiliul Facultății

Persoanele responsabile sunt informate cu privire la responsabilități cel târziu în perioada întocmirii statelor de funcții pentru anul universitar următor.

Lista și datele de contact ale acestor persoane **se publică anual** pe website-ul fiecărei facultăți.

3

Indicatorii utilizați pentru identificarea studenților în risc de abandon

Indicatorii care pot fi luați în considerare sunt:

- Performanțele academice (numărul creditelor și/sau calificativele obținute la evaluări);
- Absenteismul;
- Cererile de acordare a burselor de ajutor social permanent și/sau ocazional depuse de către studenții facultății;
- Proveniența din familii în care părinții nu au studii superioare absolvite.

Fiecare facultate poate să prevadă și alți indicatori utili pentru identificarea studenților aflați în risc de abandon, **având posibilitatea de a utiliza mecanismul reglementat de versiunea anterioară a procedurii**.

4

Versiunea anterioară a procedurii

Versiunea anterioară a procedurii (aprobată în 2017) prevedea **crearea unei baze de date denumită Risc_abandon_școlar_UBB (RAS_UBB)**, care să includă o serie de informații individuale privind toți studenții UBB, conform fișei de înscriere și contractului de studii, respectiv datele privind situația matricolă, în vederea analizei, în fiecare an universitar, **în 4 momente diferite:**

- la 1 noiembrie
- la 2 decembrie
- la 15 martie
- la 20 septembrie

Unora dintre variabile, considerate **predictori ai abandonului studiilor**, li s-au acordat puncte, însumarea acestora permițând stabilirea unui punctaj, în funcție de criteriile de risc pe care studentul le îndeplinea la momentul evaluării. Pe parcursul unui an universitar, indiferent de moment, **cumularea a 40 de puncte** justifică **inclusiunea studentului în populația studențească monitorizată** în vederea prevenției primare a riscului de abandon, iar **un minim de 60 de puncte**, includerea în **populația studențească cu risc ridicat de abandon**, supusă intervenției efective.

Măsurile preventive au fost atribuite la nivelul facultăților, iar cele de intervenție, Centrului de Carieră, Orientare Profesională și Alumni (CCOPA) al UBB.

5

Consilierea studenților

În urma evaluării inițiale, studenții identificați ca fiind în risc de abandon universitar, **care necesită în primul rând suport academic**, sunt direcționați mai departe, în cadrul facultății, **către responsabilul desemnat cu acordarea de suport academic**, care propune și implementează o **agendă privind organizarea de activități remediale**.

Studenții identificați în risc de abandon pentru care se constată că nu este suficient să fie consiliați la nivelul facultății sunt redirecționați, după caz, către:

- CCOPA - **Centrul de Carieră, Orientare Profesională și Alumni**
- CSD - **Centrul pentru Studenți cu Dizabilități**
- CCSE - **Centrul de Consiliere Student Expert**
- sau încadrați în fluxul procedurizat prin Procedura de asigurare / protejare a bunăstării mintale a studenților în cadrul UBB

6

Formarea persoanelor desemnate din cadrul facultăților

Semestrial, Centrul de Carieră, Orientare Profesională și Alunni (CCOPA) organizează **activități de formare pentru persoanele desemnate la nivelul facultăților**, în vederea dezvoltării competențelor și abilităților necesare desfășurării activităților de orientare și consiliere a studenților aflați în risc de abandon. Formatul și perioadele de desfășurare ale activităților de formare sunt stabilite de comun acord între CCOPA și fiecare facultate.

7

Monitorizarea statistică a studenților în risc de abandon

Până la începutul lunii septembrie a fiecărui an, fiecare structură implicată în activitate va trimite către Centrul Qualitas (CQ) **o situație statistică privind numărul de studenți care au beneficiat de serviciile oferite** de către centrul respectiv pe parcursul anului universitar în curs.

Până la sfârșitul lunii septembrie a fiecărui an, președintele CEAC din fiecare facultate trimite către CQ **o situație statistică cu studenții aflați în risc de abandon la nivelul facultății**.

CQ realizează un **raport de sinteză asupra situației identificării, monitorizării și consilierii studenților aflați în risc de abandon** la nivelul UBB.

VARIABLELE CONSIDERATE PREDICTORI AI ABANDONULUI STUDIILOR ȘI PUNCTAJELE AFERENTE ACESTORA

VARIABILĂ		PUNCTAJ
Vârsta de / peste 30 de ani		3 puncte
Starea civilă	căsătorit(ă)	2 puncte
	divorțat(ă) / văduv (ă)	3 puncte
Stare socială specială	Orfan de un părinte / provenit din familie monoparentală	2 puncte
	Orfan de ambii părinți / provenit din case de copii	5 puncte
	Dizabilități	5 puncte
Statut de refugiat		2 puncte
Etnie romă		2 puncte
Domiciliu - Localitate situată în zonă defavorizată		0-3 puncte
Programul de studii / specializarea	Program de studii cu rata de abandon peste 30%	5 puncte
	Distanța între localitatea de desfășurare a studiilor și domiciliu sub sau peste 250 km	0-3 puncte

VARIABILĂ		PUNCTAJ	
Forma de învățământ	IFR	2 puncte	
	ID	3 puncte	
Forma de finanțare cu taxă		2 puncte	
Beneficiar de bursă socială		5 puncte	
Situția matricolă la începutul anului universitar	Admis prin concurs	Media de bacalaureat sub 7	5 puncte
		Media de admitere în ultima decilă	3 puncte
	Admis la continuare de studii		3 puncte
	Admis la studii paralele / Student la un al doilea program de studii din același ciclu de studii universitare		2 puncte
	Reînmatriculat		3 puncte
	Promovat prin credite	Neprezentare integral în prima sesiune a anului universitar	30 puncte
		Credite nepromovate la sfârșitul semestrului I	x puncte (x = nr credite nepromovate)
	Revenire din întrerupere de studii		3 puncte
	Prelungire școlaritate		2 puncte
	Transfer interuniversitar		2 puncte
	Provenit din promoția anterioară (de liceu/licență în funcție de ciclul la care este admis)		1 punct

VARIABILĂ			PUNCTAJ
Situția matricolă la sfârșitul anului universitar	Promovat prin credite	Neprezentare integral în prima sesiune a anului universitar	30 puncte
		Credite nepromovate la sfârșitul semestrului I	x puncte (x = nr credite nepromovate)
	Prelungire școlaritate		4 puncte
	Întrerupere de studii		5 puncte
	Absolvent fără diplomă		1 punct
	Cu situația neîncheiată		1 punct
Studiile preuniversitare absolvite, nivel liceu - forma de învățământ seral/FR/ID			1 punct
Studii universitare absolvite	forma de învățământ FR/ID		1 punct
	forma de finanțare a studiilor cu taxă		1 punct

RESURSE NECESARE

- personal desemnat, cu atribuții în identificarea studenților aflați în risc de abandon și consilierea academică a acestora, respectiv îndrumarea spre serviciile UBB specializate (cu recomandarea de a evita conflictele de rol)
- un sistem care asigură accesul în timp real, atât la nivel instituțional, cât și la nivelul facultăților, la datele și informațiile privind studenții identificați în risc de abandon, fără a periclita dreptul lor la confidențialitatea acestor informații

MONITORIZARE ȘI EVALUARE

- Evaluarea modului în care este implementată procedura se realizează de către Centrul Qualitas, pe baza rapoartelor elaborate de facultăți la finalul fiecărui an universitar (în luna septembrie). Pentru a analiza impactul procedurii, CQ analizează **corelarea rezultatelor statistice cu datele cuprinse în Rapoartele privind dinamica numărului de studenți și abandonul studiilor** (demers pentru care este necesară o perspectivă longitudinală - cel puțin 5 ani).
- Evaluarea impactului la nivel individual (al studentului) se realizează la nivelul facultăților, de către persoanele desemnate.
- Experiența aplicării procedurii în ultimii 2 ani universitari a condus la identificarea unor **direcții de dezvoltare** (prezentate în ultima secțiune a prezentului document) care au potențialul de a impacta în mod pozitiv inclusiv procesul de monitorizare și evaluare, având ca țintă o abordare integrată.

INCLUZIUNE

Procedura se aplică în cadrul procesului de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a abandonului studiilor la nivelul UBB, vizat de către *Strategia de diminuare a riscului de abandon al studenților UBB*.

PROVOCĂRI, LECȚII ȘI RECOMANDĂRI

Dificultăți în aplicarea procedurii actuale

Procedura a fost implementată începând cu semestrul al II-lea al anului universitar 2023-2024. Raportarea realizată la finalul anului universitar a evidențiat o **dificultate semnificativă în ceea ce privește consemnarea și urmărirea studenților îndrumați de facultăți către serviciile CCOPA, CCSE și CSD**, respectiv a celor care au apelat efectiv la aceste servicii. O asemenea monitorizare este limitată din considerente de anonimitate și confidențialitate specifice relațiilor de consiliere. În numeroase cazuri, **studenții care au beneficiat de sprijin nu au indicat faptul că au fost direcționați de facultăți** în baza procedurii, ceea ce a îngreunat centralizarea datelor și a făcut imposibilă elaborarea unui raport statistic complet.

În anul 2025, în baza analizelor și studiilor realizate, CQ a inițiat un nou demers orientat, pe de o parte, spre **o abordare mai individualizată**, adaptată situației fiecărui student, iar pe de altă parte, spre crearea unui **proces mai coerent, congruent și integrat**. Scopul este **optimizarea modului de colectare a datelor necesare identificării și monitorizării studenților** aflați în risc de abandon, precum și a **datelor privind rezultatele intervențiilor**.

Dificultățile majore identificate de CQ se situează în zona de **corelare între abordarea statistică** - care urmărește analiza generală a fenomenului - **și cea individualizată**, care vizează sprijinul diferențiat oferit fiecărui student. În vederea îmbunătățirii acestui proces, CQ analizează posibilitatea de a îmbina elemente din procedura anterioară cu prevederile actualei proceduri, precum și cu alte mecanisme instituționale deja utilizate la nivelul UBB pentru colectarea informațiilor privind situația socio-demografică a studenților.

Observații despre profilul studenților aflați în risc de abandon

Deoarece factorii care conduc la abandon pot apărea concomitent, cu efecte cumulative, **realizarea unei descrieri statistice precise** a frecvenței cu care apare fiecare dintre aceștia este **foarte dificilă**.

CQ a realizat un studiu în 2025 (*Abandonul programelor de studiu nivel licență și profilul social al studenților - o analiză exploratorie din perspectivă longitudinală, 2019 - 2023*) prin care a identificat câteva **rezultate** referitoare la **categoriile în care se încadrează studenții în risc de abandon** universitar, printre care:

- rata abandonului programelor de studii nivel licență, forma de învățământ cu frecvență (IF) se corelează pozitiv și semnificativ statistic cu procentul studenților de primă generație
- ponderea studenților de primă generație este semnificativ mai ridicată în cazul studenților care provin din mediul rural, astfel că mediul de proveniență are un efect indirect
- în cazul programelor de studii de licență, forma de învățământ la distanță (ID) sau cu frecvență redusă (IFR), procentul mai ridicat al studenților de primă generație corelează cu rate mai scăzute ale abandonului universitar

O concluzie a studiului realizat în 2025 evidențiază faptul că **măsurile menite să reducă riscul abandonului ar trebui diferențiate în funcție de profilul studenților** (statutul socio-economic, forma de învățământ, mediul de proveniență, statutul socio-economic, nivelul de educație al părinților etc.).

Accesul la datele privind riscul de abandon

Se consideră esențială **asigurarea accesului în timp real la date**, atât la nivel instituțional și al facultăților, cât și pentru personalul structurilor academice implicate în prevenirea și combaterea abandonului universitar. Un asemenea sistem ar facilita coordonarea, monitorizarea și raportarea digitală a activităților, contribuind la o **gestionare mai eficientă a informațiilor** și la **acțiuni preventive** în timp util. Implementarea sa va necesita însă un **volum considerabil de resurse**, inclusiv **timp și personal dedicat**.

Identificarea și consilierea studenților în risc de abandon

În procesul de identificare și consiliere a studenților aflați în risc de abandon, **cadrele didactice** pot experimenta situația de **conflict de rol** și a depășirii granițelor profesionale și academice, căci este foarte probabil ca respectivii studenți să fie evaluați tocmai de către cadrele didactice responsabile de monitorizarea riscului de abandon în facultate.

În plus, este foarte posibil ca **studenții să aibă rețineri** în a se adresa oricărui cadru didactic, tocmai având în vedere aspectul menționat anterior.

Acestea sunt argumente pentru ca **persoanele implicate în identificare și consilierea studenților aflați în risc de abandon să nu fie cadre didactice**. Ar fi ideal să existe, la nivelul fiecărei facultăți, **un consilier/ofițer responsabil pentru relația cu studenții**, diferit de cadrele didactice ale studenților.

Contact
echitate@uefiscdi.ro

Află mai multe
www.peo-echitate.uefiscdi.ro

Acest material este disponibil sub licența Creative Commons
Atribuire-Necomercial-Fără Derivate 4.0 Internațional (CCBY-NC-ND 4.0).
Poate fi utilizat și distribuit liber, fără modificări și fără scop comercial, cu
condiția menționării sursei.

Detaliile complete privind exercitarea drepturilor licențiate pot fi consultate la:
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode.ro>

Material elaborat în cadrul proiectului „Intervenții pentru învățământul terțiar – măsuri sistemice pentru prevenirea și reducerea abandonului universitar” (cod SMIS 322473) implementat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI) în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării.

Data publicării: aprilie 2026